

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 8CoCsp/11/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8322203712
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 08. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mariana Muránska
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:8322203712.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Mariany Muránskej a sudcov JUDr. Evy Šofrankovej a JUDr. Martina Barana v právnej veci žalobcu W. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. XXXX/XX, Z., zastúpenej JUDr. Vlastou Pastorkovou, advokátkou, Strojárska 3998, Snina, proti žalovanému Wústenrot poisťovňa, a.s., Karadžičova 17, Bratislava 26, zastúpenému SEDLAČKO & PARTNERS, s.r.o., Štefánikova 8, Bratislava, o zaplatenie 2.408,28 eur s prísl., o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Humenné zo dňa 01.03.2023 č.k. 10Csp 1/2022-423, jednohlasne takto

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok vo výroku II.

Mení rozsudok vo výrokoch III. a IV. tak, že priznáva žalobkyňi náhradu trov konania v rozsahu 100 % z prisúdenej istiny.

Priznáva žalovanému náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % z prisúdenej istiny.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalovanému uložil povinnosť uhradiť žalobkyňi sumu 161,44 eur s prísl. do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Priznal žalovanému náhradu trov konania voči žalobkyňi v rozsahu 86,60 % s tým, že o výške náhrady trov konania sa rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

2. V dôvodoch rozhodnutia súd prvej inštancie poukázal na to, že podanou žalobou sa žalobkyňa vo vzťahu k žalovanému domáhala náhrady škody z poisťnej udalosti zo dňa 15.06.2018, nárok žalobkyne odôvodnil ust. § 788 ods. 1, § 791 ods. 1 OZ, § 54 ods. 2 OZ a poukázal na obsah všeobecných poisťných podmienok spoločnosti žalovaného pre poistenie motorových vozidiel, pre prípad havárie, krádeže a živelnnej udalosti. Zistil, že auto žalobkyne bolo poistené u žalovaného na základe poisťnej zmluvy z 30.06.2017. Dňa 16.08.2017 došlo v zahraničí k odcudzeniu predmetného motorového vozidla a dňa 04.09.2017 bolo vozidlo vypátrané a nájdené v poškodenom stave a žalobkyňi vrátené. Nespornou bola skutočnosť, že auto bolo opravené v neautorizovanom servise na Slovensku. Za sporné skutočnosti súd prvej inštancie ustálil to, či žalovaný splnil svoju informačnú povinnosť poskytnúť poisťenej žalobkyňi kvalifikované informácie pre uplatnenie jej práv z poistenia a či si žalobkyňa skutočne uplatnila poistné vo forme rozpočtu. Čo sa týka informačnej povinnosti, súd prvej inštancie zistil, že táto zo strany žalovaného splnená bola, nakoľko z e-mailovej komunikácie vyplynulo, že ohľadom poisťnej udalosti táto prebiehala najprv kvôli odcudzeniu vozidla a neskôr po jeho vypátraní z dôvodu vzniknutej škody na vozidle. Z e-mailovej správy zo strany poisťovne zo dňa 25.09.2017 zistil, že poisťovňa ešte pred tým, ako žalobkyňa požiadala o zálohu, zvažovala aj posúdenie poisťnej udalosti ako škody totálnej na tomto motorovom vozidle. Následne zástupca žalovaného telefonicky komunikoval so synom žalobkyne ohľadom poisťnej udalosti, na ktorého mu dal kontakt finančný poradca a exmanžel žalobkyne. Žalobkyňa teda vedela

o možnosti riešenia poistnej udalosti tak vo forme rozpočtu (na opravu vozidla) alebo vyplatenia všeobecnej hodnoty vozidla v čase vzniku poistnej udalosti v prípade vzniku totálnej škody, ak by preto boli splnené podmienky. Čo sa týka uplatnenia poistného formou rozpočtu, aj v prípade, že e-mail adresovaný poisťovni, resp. jeho pracovníkovi zo strany manžela žalobkyne zo dňa 04.10.2017, v ktorom je výslovne uvedené - „Chceli by sme opraviť na základe rozpočtu“ - by nebol zo strany súdu považovaný za písomnú žiadosť na plnenie formou rozpočtu podľa čl. 8 bod 12 VPP, písomnú žiadosť žalobkyne o vydanie preddavku na opravu motorového vozidla z toho istého dňa podpísanou žalobkyňou už nepochybne možno považovať za žiadosť o plnenie formou rozpočtu podľa čl. 8 bod 12 VPP, čo vyvodil zo slovného spojenia - na nákup náhradných dielov k oprave motorového vozidla typu F. Y. - spojenú so žiadosťou o preddavok v zmysle článku 8 bod 1 VPP. Zo spisu nevyplývalo, že žalobkyňa chcela zo strany žalovaného ukončiť poistnú udalosť tak, aby jej žalovaný vyplatil sumu zodpovedajúcu všeobecnej hodnote vozidla v čase vzniku poistnej udalosti zníženú o hodnotu použiteľných zvyškov celého poisteného vozidla a zmluvne dohodnutej spoluúčasti. Na základe toho, preto súd prvej inštancie neakceptoval závery posudku predloženého žalobkyňou č. X/XXXX, ktorého predmetom bol výpočet hodnoty vozidla ku dňu 16.08.2017 a vyčíslenie hypotetických nákladov na vykonanie opravy a to v autorizovanom servise na území Slovenska. Zdôraznil, že podľa čl. 8 bod 12 poisťovňa hradí primerané náklady na opravu vozidla, preto bolo potrebné vyčísliť skutočne vynaložené náklady na opravu. Avšak aj znalec Ing. Z. v znaleckom posudku č. X/XXXX uviedol, že výška nákladov na opravu poškodeného motorového vozidla môže predstavovať sumu 4.723 eur za predpokladu, že by vozidlo bolo opravené v autorizovanom servise a pri použití výmeny poškodených dielov originálnymi novými dielmi. K takejto situácii však nedošlo. Poisťovňou pred skončením vybavenia poistnej udalosti boli náklady na opravu vyčíslené sumou 2.137,90 eur na základe doobhliadky motorového vozidla po vykonaní opravy. V znaleckom posudku č. X/XXXX, ktorý bol znalcom Ing. A. vypracovaný pre účely tohto konania, boli náklady na opravu vyčíslené sumou 2.299,34 eur, keď rozdiel v sume predstavoval sumu 161,44 eur. V prospech znaleckého posudku Ing. A. svedčí podľa súdu prvej inštancie aj skutočnosť, že tento náklady na opravu poškodeného vozidla vyčísliť spomínanou sumou na základe ohliadky vozidla, ktorá bola vykonaná dňa 06.08.2019 už po jeho oprave. Naproti tomu znalecký posudok Ing. Z. nebol vypracovaný na základe obhliadky a znalec určil len predpokladanú výšku nákladov na opravu. Súd teda vychádzal zo znaleckého posudku Ing. A., ktorý ustálil skutočné náklady na opravu motorového vozidla v sume 2.299,34 eur. Bolo pritom zistené, že žalovaný uhradil žalobkyni sumu 1.500 eur ako zálohu, 150 eur predstavuje spoluúčasť žalobkyne, ktorú nikto nespochybnil, suma 487,90 eur bola žalobkyni doplatená. Celkovo bola teda žalobkyni zo strany žalovaného vyplatená suma 1.987,90 eur, čo potvrdili obe strany sporu. Pokiaľ znalec vyčísliť náklady na opravu na sumu 2.299,34 eur, je žalovaný povinný ešte uhradiť žalobkyni sumu 161,44 eur z tejto poistnej udalosti. Žalobe preto v tejto časti vyhovel a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol ako nedôvodnú. Súd prvej inštancie na doplnenie relevantnosti predložených e-mailových správ dodal, že ak by sa mali úplne neuznať predložené e-mailové správy z dôvodu, ktorý uvádza žalobkyňa a teda že písomne nespĺnomocnila svojho manžela, ani syna na riešenie poistnej udalosti, mohlo by dôjsť aj k záveru, že žalobkyňa nenahlásila poistnú udalosť podľa článku 6 písm. i) a to bez zbytočného odkladu písomne najneskôr do 15 dní od zistenia poistnej udalosti, nakoľko zo spisu vyplývalo, že jej prvý kontakt priamo z jej strany voči poisťovni bol až 04.10.2017, kedy požiadala o vyplatenie zálohy na opravu auta. Príslušenstvo prisúdenej pohľadávky súd prvej inštancie odôvodnil § 517 ods. 2 OZ a o trovách konania strán sporu rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP.

3. Proti tomuto rozsudku podala včas odvolanie žalobkyňa a vychádzajúc z obsahu odvolania, toto smeruje proti výrokom II. až IV. preskúmaného rozhodnutia. Má za to, že súd prvej inštancie zistil skutkový stav nesprávne, predložené dôkazy vyhodnotil nesprávne, následne aj právny stav nesprávne posúdil a dospel k nesprávnym záverom skutkovým aj právnym. Navrhuje zrušiť rozsudok v tejto časti, vrátiť mu vec na ďalšie konanie, alternatívne navrhol rozsudok zmeniť tak, aby žalobe bolo v celom rozsahu vyhovené a uplatnila si náhradu všetkých trov konania. Má za to, že rozhodnutie súdu prvej inštancie nie je dostatočne odôvodnené a presvedčivé, je nepreskúmateľné a nezrozumiteľné. Súd sa podľa jej názoru nedostatočne vypořiadal s podstatnými okolnosťami a to, či žalovaný si splnil svoju informačnú povinnosť poskytnúť poistenému kvalifikované informácie pre uplatnenie jeho práv z poistenia a či si žalobkyňa skutočne uplatnila poistné vo forme rozpočtu na opravu motorového vozidla. Zdôrazňuje, že pre právne úkony týkajúce sa poistenia je potrebná písomná forma a teda závery § 791 ods. 1 OZ súd prvej inštancie nebral do úvahy. Podľa žalobkyne nebolo preukázané, že by si žalovaný splnil svoju informačnú povinnosť poskytnúť jej kvalifikované informácie pre uplatnenie jej práv z poistenia. Logicky e-mailovú komunikáciu bez splnomocnenia a bez elektronických podpisov medzi teraz už bývalým manželom žalobkyne a žalovaným nemožno považovať za splnenie tejto povinnosti.

Žalovaný si tak nespĺnil aj ďalšie povinnosti článku 7 bod 1 písm. c) a d) VPP. Má za to, že podľa rozhodnutí NS ČR je v prípade písomnej formy právneho jednania pri e-mailovej komunikácii túto správu nutné podpísať elektronickým podpisom, čo v danom prípade splnené nebolo. Súd nemôže podľa jej názoru dotvárať právny úkon priaznivejším výkladom v prospech žalovaného. Žalobkyňa je len laik a spotrebiteľ, ktorý nevie kvalifikovane napísať žiadosť a nemôže vedieť, čo má žiadať. Žalovaný mal konať s odbornou starostlivosťou a po prijatí žiadosti o vydanie preddavku na opravu motorového vozidla, vyzvať žalobkyňu na odstránenie akýchkoľvek pochybností. Prípadne jej zaslať predtlač žiadosti. V predmetnej žiadosti z jej strany napr. absentuje, akým spôsobom má byť škoda likvidovaná. Má za to, že bol to žalovaný, ktorý sa rozhodol plniť rozpočtom len na základe e-mailu a ani jedným slovom nespomína žiadosť žalobkyne, na ktorú nesprávne poukazuje súd prvej inštancie. Zo strany žalovaného ide o účelové konanie a vykladanie si právnych predpisov vo svoj prospech. Má za to, že poskytla žalovanému všetky informácie, hlavne koľko by stala oprava auta v servise v C.. Aj z e-mailu z 25.09.2017 vyplýva, že pracovník žalovaného rátať s totálnou škodou, kde uviedol - dnes vypočítam orientačné náklady na opravu pre porovnanie, aby sme vedeli, či sa nepriblížime ku škode totálnej. Toto súd prvej inštancie nebral do úvahy. Ak by žalobkyňa chcela likvidáciu škody rozpočtom, jasne by to v žiadosti uviedla a nedokladala by žalovanému znalecký posudok, ktorý si dala sama vyhotoviť za účelom likvidácie škody ako škody totálnej. Na základe týchto dôvodov navrhla podanému odvolaniu vyhovieť.

4. Žalovaný navrhol rozsudok súdu prvej inštancie potvrdiť ako vecne správny a uplatnil si náhradu trov odvolacieho konania. Poukazuje na správne skutkové a právne závery súdu prvej inštancie, zotrval na svojej argumentácii, ktorú prezentoval v konaní a to najmä pokiaľ ide o ním podané dovolanie zo 04.10.2021 vrátane dovolacej repliky z 13.12.2021, keď podanému dovolaniu Najvyšší súd SR vyhovel uznesením z 24.10.2022.

5. Odvolací súd preskúmal rozsudok v napadnutom rozsahu vychádzajúc z obsahu podaného odvolania, a teda okrem výroku I. v zmysle zásad vyjadrených § 379 a nasl. zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku, ďalej len CSP, spolu s konaním, ktoré jeho vydaniu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne, pokiaľ ide o vec samú, dôvodné nie je.

6. Je potrebné konštatovať, že súd prvej inštancie vo veci v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený aj správny právny záver.

7. Ako je zrejmé z obsahu spisu, medzi stranami konania bola dňa 30.06.2017 uzatvorená poisťná zmluva - poistenie motorových vozidiel pre prípad havárie, krádeže a živelnej udalosti na dobu neurčitú a predmetom poistenia sa stalo osobné motorové vozidlo žalobkyne typu F. Y., I.: Z. XXX N., rok výroby XXXX. Nebolo sporné, že dňa 16.08.2017 takto poistené osobné motorové vozidlo bolo odcudzené v C. a po nahlásení tejto udalosti a vyšetrovaní políciou, bola žalobkyňa dňa 04.09.2018 informovaná, že jej osobné motorové vozidlo bolo vypátrané a nájdené v poškodenom stave a bolo následne vydané do jej dispozície.

8. Podľa § 788 ods.1 Občianskeho zákonníka, poisťnou zmluvou sa poisťiteľ zaväzuje poskytnúť v dojednanom rozsahu plnenie, ak nastane náhodná udalosť v zmluve bližšie označená a fyzická alebo právnická osoba, ktorá s poisťiteľom poisťnú zmluvu uzavrela, je povinná platiť poisťné.

9. Podľa § 788 ods. 3 Občianskeho zákonníka, súčasťou poisťnej zmluvy sú všeobecné poisťné podmienky poisťiteľa (poisťné podmienky), na ktoré sa poisťná zmluva odvoláva a ktoré sú k nej pripojené alebo boli pred uzavretím zmluvy tomu, kto s poisťiteľom zmluvu uzavrel, oznámené.

10. Podľa § 797 ods. 1 - 3 Občianskeho zákonníka v znení platnom k 30.06.2017, právo na plnenie má, pokiaľ nie je v tomto zákone alebo v poisťných podmienkach ustanovené inak, ten, na ktorého majetok, život alebo zdravie, alebo na ktorého zodpovednosť za škody sa poistenie vzťahuje (poistený). Právo na plnenie vznikne, ak nastane skutočnosť, s ktorou je spojený vznik povinnosti poisťiteľa plniť (poisťná udalosť).

Plnenie je splatné do pätnástich dní, len čo poisťiteľ skončil vyšetrenie potrebné na zistenie rozsahu povinnosti poisťiteľa plniť. Vyšetrenie sa musí vykonať bez zbytočného odkladu; ak sa nemôže skončiť do jedného mesiaca po tom, keď sa poisťiteľ o poisťnej udalosti dozvedel, je poisťiteľ povinný poskytnúť poistenému na požiadanie primeraný preddavok.

11. Podľa prvej časti bod 43 Všeobecných poistných podmienok spoločnosti žalovaného, pre poistenie motorových vozidiel pre prípad havárie, krádeže a živelnej udalosti, verzia 05/2016 (ďalej len „VPP“), zničené vozidlo je vozidlo, ktorého primerané náklady na opravu podľa ods. 2 čl. 8 týchto poistných podmienok prevyšujú 90 % všeobecnej hodnoty vozidla v čase vzniku poistnej udalosti.

12. Podľa čl. 7 ods. 1 písm. a) VPP, popri ostatných povinnostiach stanovených vo všeobecne záväzných právnych predpisoch má poisťovňa povinnosť poskytnúť poistenému kvalifikované informácie pre uplatnenie jeho práv z poistenia.

13. Podľa čl. 8 ods. 2 VPP, ak bolo poistené vozidlo poškodené, vzniká poistenému právo, aby mu poisťovňa vyplatila sumu zodpovedajúcu skutočne vynaloženým primeraným nákladom na opravu poškodeného poisteného vozidla a jeho súčasti, ktoré sú v dobe vzniku poistnej udalosti obvykle znížené o hodnotu zvyškov nahradzovaných častí poškodeného poisteného vozidla a zmluve dohodnutej spoluúčasti. Zvyšky nahradzovaných častí poisteného vozidla zostávajú vo vlastníctve poisteného.

14. Podľa čl. 8 ods. 4 VPP, ak bolo poistené vozidlo zničené, vzniká poistenému právo, aby mu poisťovňa vyplatila sumu zodpovedajúcu všeobecnej hodnote vozidla v čase vzniku poistnej udalosti zníženú o hodnotu použiteľných zvyškov celého poisteného vozidla a zmluvne dohodnutej spoluúčasti. Zvyšky celého poisteného vozidla zostávajú vo vlastníctve poisteného.

15. O uplatnenom nároku žalobkyne už rozhodol súd prvej inštancie rozsudkom z 10.07.2020 č.k. 10Csp 94/2018-297 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Prešov z 19.05.2021 č.k. 2CoCsp 41/2020-334 tak, že žalobe žalobkyne bolo v celom rozsahu vyhovené a teda žalovanému bola uložená povinnosť zaplatiť žalobkyni náhradu škody z tejto poistnej udalosti v sume 2.408,28 eur s prísl. a zároveň jej bola priznaná náhrada trov konania v rozsahu 100 %.

16. Súd prvej inštancie a súd odvolací vyhodnotili predloženú elektronickú komunikáciu medzi stranami konania v období mesiacov september - október 2017 ako žiadosť žalobkyne o poskytnutie odbornej informácie týkajúcej sa ďalšieho postupu z jej strany pri likvidácii poistnej udalosti súvisiacej s poškodeným osobným motorovým vozidlom. Bolo poukázané najmä na dotaz žalobkyne vykonaný prostredníctvom A. S. z 05.09.2017, v ktorom žalovanému oznamuje včasné nahlásenie škodovej udalosti, nájdenie predtým odcudzeného motorového vozidla v zahraničí a žiadosť o informáciu, ako má ďalej postupovať pri riešení poistnej udalosti. Súdny nepoprel záujem žalobkyne vykonať opravu motorového vozidla aj formou rozpočtu podľa článku 8 bod 12 VPP, avšak vychádzali zo zistenia, že žalovaný nepreukázal, že pri likvidácii poistnej udalosti poskytol žalobkyni kvalifikované informácie pre uplatnenie jej práv z poistenia podľa článku 7 ods. 1 písm. a) VPP aj vrátane možnosti postupu podľa článku 8 ods. 4 v spojení s prvou časťou bod 43 VPP. Pri posudzovaní opodstatnenosti žiadanej náhrady škody súdy vychádzali z obsahu znaleckého posudku č. X/XXXX, ktorý v konaní predložila žalobkyňa. Znalec Ing. M. Z. v tomto posudku popísal poškodenie motorového vozidla, stanovil všeobecnú hodnotu poisteného motorového vozidla, výšku nákladov na jeho opravu pri použití výmeny poškodených dielov originálnymi novými dielmi a zdôraznil, že podmienky, za ktorých sa motorové vozidlo kvalifikuje ako zničené, určil žalovaný vo Všeobecných poistných podmienkach, keď závery tohto znaleckého posudku podporili záver, že primerané náklady na opravu vozidla prevýšili 90 % všeobecnej hodnoty vozidla v čase vzniku poistnej udalosti.

17. Proti tomuto rozsudku súdu prvej inštancie v spojení s rozsudkom odvolacieho súdu podal dovolanie žalovaný, o ktorom rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením z 24.10.2022 č.k. 9Cdo 367/2021-392, keď zrušil rozsudok Krajského súdu v Prešove z 19. mája 2021 sp. zn. 2CoCsp 41/2020, ako aj rozsudok Okresného súdu Humenné z 10. júla 2020 sp. zn. 10Csp 94/2018 a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

18. V dôvodoch tohto rozhodnutia dovolací súd uviedol, že súd odvolací dostatočne komplexne nereagoval na námietky žalovaného, ktorý poukázal na to, že súd prvej inštancie prijal záver o tom, že likvidácia poistnej udalosti bola vykonaná formou rozpočtu proti vôli žalobkyne, iba na základe e-mailovej správy zo 04.10.2017 a odignoroval ďalšie dôkazné prostriedky a ak by súd prvej inštancie skúmal situáciu komplexne, dospel by k záveru, že pán A. S. ako zástupca žalobkyne v rámci likvidácie poistnej udalosti vykonával jednotlivé úkony v súlade s požiadavkami žalobkyne. Forma likvidácie -

plnenie formou rozpočtu zodpovedalo vôli žalobkyne, keďže jej jednotlivé úkony nadväzovali na konanie A. Š.. Okrem tejto správy zo 04.10.2017 žalovaný poukázal na to, že v totožný deň žalobkyňa adresovala žalovanému žiadosť o vydanie zálohy na nákup náhradných dielov poškodeného motorového vozidla. Táto žiadosť je opatrená podpisom žalobkyne a predstavuje samostatnú žiadosť o plnenie formou rozpočtu. Záloha sa totiž vypláca v prípade parciálnych škôd, nie v prípade škody totálnej, kedy sa poistenému poskytuje plnenie v rozsahu všeobecnej hodnoty vozidla v čase škodovej udalosti. Ak žalobkyňa žiadala o plnenie v rozsahu všeobecnej hodnoty vozidla, nerealizovala by žiadosť o poskytnutie zálohy na nákup náhradných dielov. Zároveň by pánovi S. neoznamovala výšku poskytnutej zálohy a on by sa neinformoval o doplatku na nákup náhradných dielov, tak ako to urobil v e-mailovej správe zo 17.10.2017. Záver súdu o tom, že vyjadrenia pána Š. sú iba žiadosťou o informáciu, ako by mohlo dôjsť k plneniu z poistnej udalosti, tak obstať nemôže. Pán S. výslovne žiadal o likvidáciu formou rozpočtu a konal tak v súlade s požiadavkou žalobkyne. Týmito skutočnosťami sa však podľa dovolacieho súdu súd prvej inštancie, ani odvolací súd dostatočne nezaoberali a nereagovali na relevantné argumenty žalovaného týkajúce sa komplexnosti posúdenia komunikácie strán pri vybavovaní tejto poistenej udalosti. Odvolací súd tiež podľa dovolacieho súdu nereagoval na podstatnú argumentáciu žalovaného, ktorý opakovane poukazoval na to, že zástupca žalobkyne A. Š. e-mailovou správou zo 04.10.2017 adresoval žalovanému žiadosť o likvidáciu poistnej udalosti formou rozpočtu, kde je uvedené - chceli by sme opraviť na základe rozpočtu - v totožný deň žalobkyňa adresovala žalovanému žiadosť o vydanie zálohy na nákup náhradných dielov k poškodenému motorovému vozidlu a táto jej žiadosť je opatrená jej podpisom a predstavuje samostatnú žiadosť žalobkyne o plnenie formou rozpočtu. Odvolací súd tiež podľa dovolacieho súdu nereagoval na ďalšiu podstatnú odvolaciu argumentáciu žalovaného, ktorý namietal, že ak by sa aj vykonal rozpočet poistného plnenia v rozpore s požiadavkou žalobkyne, táto by nemala nárok na poistné plnenie vo výške všeobecnej hodnoty motorového vozidla v čase škodovej udalosti, keďže náklady na opravu podľa žalovaného nepresiahli 90 % všeobecnej hodnoty vozidla. Súd prvej inštancie pritom nevychádzal zo záverov znaleckého posudku č. X/XXXX, ktorý v konaní vypracoval Ing. A. a ktorý určil skutočnú výšku nákladov na opravu poškodeného vozidla žalobkyne sumou 2.299,34 eur. Ak by zohľadnil zistenia tohto znalca, dospel by k záveru, že motorové vozidlo žalobkyne bolo iba poškodené, nie zničené a žaloba by nemohla obstať, keďže žalovaný ustálil náklady na opravu poškodeného vozidla sumou 2.137,90 eur. Ani znalec Ing. Z. pritom nekonštatoval, že v prípade poisteného motorového vozidla o totálne zničené vozidlo. Odvolací súd podľa dovolacieho súdu nereagoval na námietku žalovaného, že pri určení výšky nároku vychádzal súd prvej inštancie výlučne zo znaleckého posudku Ing. Z., ktorý si žalobkyňa dala vyhotoviť pred začatím konania a prvoinštančný súd nekriticky prevzal závery tohto znaleckého posudku. Tento znalec uviedol, že výška nákladov na opravu by predstavovala 4.723 eur iba za predpokladu, že by bolo auto opravené v autorizovanom servise na Slovensku a pri použití výmeny poškodených dielov originálnymi novými dielmi, v danom prípade, však k takejto oprave nedošlo. Znalec Z. uviedol, že je tiež dôvodné predpokladať, že sa nejedná o totálne zničené vozidlo. Napriek tomu súd prvej inštancie rozhodol, že motorové vozidlo žalobkyne bolo zničené, vznikla jej škoda totálna a má nárok na plnenie v rozsahu všeobecnej hodnoty vozidla v čase škodovej udalosti, čo je v rozpore so závermi znaleckého posudku Ing. A., ktorý určil skutočnú výšku nákladov na opravu poškodeného vozidla žalobkyne podstatne nižšou sumou a tieto závery prijal na základe obhliadky motorového vozidla žalobkyne, ktorú uskutočnil 06.08.2019. Naproti tomu znalecký posudok Ing. Z. nebol vypracovaný na základe obhliadky.

19. Podľa dovolacieho súdu tak žalovaný dôvodne namietal, že jeho odvolacie námietky predstavovali relevantné argumenty, pri ktorých bolo nevyhnutné, aby sa k nim vyjadrili súdy prvoinštančný aj odvolací. Úlohou oboch súdov bolo dostatočne odôvodniť, prečo pri dvoch rozdielnych znaleckých posudkoch sa rozhodli prikloniť práve k súkromnému znaleckému posudku. Žalovaný však nedostal odpoveď na túto otázku, súdy sa so znaleckým posudkom Ing. A. nevyporiadali, aj napriek tomu, že išlo o podstatnú právnu argumentáciu žalovaného v konaní. Obe rozhodnutia tak nespĺňajú náležitosti presvedčivosti a preskúmateľnosti odôvodnenia rozhodnutia, keď súdy vychádzali jednostranne len zo záverov znalca Ing. Z. a nevyhodnotili nijako znalecký posudok Ing. A.. Dovolací súd tak dospel k záveru, že došlo k porušeniu práva žalovaného na spravodlivý proces podľa § 420 písm. f) CSP. Táto skutočnosť je okolnosťou, pre ktorú musí dovolací súd rozhodnutie vždy zrušiť a keďže nápravu nemožno dosiahnuť iba zrušením rozhodnutia odvolacieho súdu, nakoľko zásadné nedostatky odôvodnenia obsahuje už rozsudok prvoinštančného súdu, dovolací súd zrušil rozhodnutia prvoinštančného aj odvolacieho súdu a vec im vrátil na ďalšie konanie.

20. V súvislosti s úpravou poisťných zmlúv platí zásada, že právo na plnenie má ten, na ktorého majetok, život alebo zdravie alebo na ktorého zodpovednosť za škody sa poistenie vzťahuje (teda poistený ako osoba odlišná od poisťníka). Táto všeobecná zásada platí vtedy, ak Občiansky zákonník alebo poistené podmienky neustanovujú inak. Poistná udalosť je vymedzená ako právo na plnenie poisťiteľa. Teda právo vznikne, ak nastane skutočnosť, s ktorou je spojený vznik povinnosti poisťiteľa plniť. Čo treba pokladať za takúto skutočnosť Občiansky zákonník priamo neupravuje, pretože ju ani nemožno upraviť pre všetky druhy poistenia spoločne. Táto skutočnosť môže byť konkretizovaná jedine v poisťnej zmluve, a to v súlade s obsahom poisťných podmienok.

21. V súlade so závermi, ktoré vyjadril dovolací súd v už spomínanom rozhodnutí, súd prvej inštancie sa v ďalšom konaní správnym spôsobom zaoberal tým, či žalovaný vo vzťahu k žalobkyni splnil svoju informačnú povinnosť poskytnúť jej kvalifikované informácie pre uplatnenie práv z poistenia a či žalobkyňa skutočne uplatnila nárok na náhradu škody vzniknutý z danej poistenej udalosti vo forme rozpočtu. Je zrejmé, že nebolo sporné, že motorové vozidlo žalobkyne bolo opravené v neautorizovanom servise na území Slovenskej republiky.

22. Z predloženej elektronickej komunikácie medzi účastníkmi konania vyplynulo, že dňa 05.09.2017 oznámil A. Š. žalovanému, že dňa 16.08.2017 bola nahlásená škodová udalosť vo veci odcudzenia sporného motorového vozidla, holandská polícia ich informovala, že motorové vozidlo bolo nájdené a žiada o informáciu ako ďalej postupovať pri riešení tejto poisťnej udalosti. Žalovaný v odpovedi na tento e-mail dňa 06.09.2017 uviedol, že vzhľadom k danej skutočnosti bude potrebovať oficiálne vyjadrenie, resp. správu polície o nájdení vozidla, keďže motorové vozidlo je nájdené, v zmysle VPP nie je možné riešiť škodu ako odcudzenie s tým, že ak pri odcudzení vozidla došlo k jeho poškodeniu, klient si môže v zmysle VPP tieto poškodenia uplatniť v rámci poisťnej udalosti. Z e-mailu zo dňa 04.10.2017 odosielaného od A. Š. vyplynulo, že pracovníka žalovaného žiada o kontakt ohľadom likvidácie tejto poisťnej udalosti s tým, že v C. je obtiažne vykonať opravu motorového vozidla do sumy 4.600 eur, na území SR je možné vykonať túto opravu subjektom, ktorý však nevie vystaviť faktúru, preto chce vykonať opravu na základe rozpočtu. Žalovaný na tento dotaz reagoval odpoveďou zo 04.10.2017 v zmysle tom, že podľa Všeobecných poisťných podmienok článok 8 bod 12, pri poisťnom plnení formou rozpočtu, môže byť úhrada poisťného plnenia podmienená vykonaním dodatočnej obhliadky opraveného vozidla zo strany poisťovne za účelom zistenia skutočne vynaložených nákladov na opravu. Z toho dôvodu žiada po vykonaní opravy o kontaktovanie poisťovne z dôvodu vykonania obhliadky vozidla po oprave.

23. Z podania žalobkyne zo 04.10.2017, ktoré je ňou podpísané, vyplynulo, že táto požiadala žalovanú poisťovňu o zálohu vo výške 2.000 eur na nákup náhradných dielov k oprave motorového vozidla typu F. Y..

24. Zo znaleckého posudku č. X/XXXX, ktorý vypracoval znalec Ing. M. Z., vyplynulo, že všeobecná hodnota vozidla F. Y. ku dňu 16.08.2017 predstavuje sumu 5.060 eur vrátane DPH a výška nákladov na opravu tohto motorového vozidla, následkom jeho poškodenia v čase nálezu po odcudzení, predstavuje 4.723 eur za predpokladu opravy vozidla v autorizovanom servise na Slovensku pri použití výmeny poškodených dielov originálnymi novými dielmi.

25. Zo znaleckého posudku č. X/XXXX, ktorý v priebehu tohto konania vypracoval znalec Ing. L. A., vyplynulo, že výška skutočných nákladov na opravu vozidla F. Y., EČ: Z. XXX N. je daná sumou 2.299,34 eur s DPH. Znalec zdôraznil, že ide o skutočné náklady na opravu motorového vozidla s ohľadom na rozsah opráv a použitých dielov s tým, že dňa 06.08.2019 vykonal aj obhliadku tohto motorového vozidla za účelom preskúmania rozsahu opravy na vozidle, ktorá je predmetom sporu.

26. Súd prvej inštancie, v nadväznosti na závery vyjadrené dovolacím súdom v jeho rozhodnutí, správne akcentoval skutočnosť, že z elektronickej komunikácie medzi účastníkmi konania vyplynulo, že žalovaný, ešte v čase predtým ako žalobkyňa požiadala o vyplatenie zálohy na opravu motorového vozidla, zvažoval možnosť v súvislosti s výpočtom orientačných nákladov na opravu, či v tejto súvislosti nejde o tzv. zničené vozidlo (vozidlo, ktorého primerané náklady na opravu prevyšujú 90 % všeobecnej hodnoty vozidla v čase vzniku poisťnej udalosti). Následne z e-mailovej správy zo dňa 28.09.2017 (č.l. 9) je zrejmé, že pracovník žalovaného komunikoval so synom žalobkyne ohľadom tejto poisťnej udalosti s tým, že tento telefonický kontakt poskytol finančný poradca a manžel žalobkyne. V závislosti od uvedeného správne uzavrel, že žalobkyňa mala vedomosť o možnosti riešiť danú poisťnú udalosť formou rozpočtu

(na opravu motorového vozidla) alebo vyplatenia všeobecnej zostatkovej hodnoty vozidla v čase vzniku poistnej udalosti v prípade, ak by v dôsledku existujúceho poškodenia išlo o zničené vozidlo. Nemožno preto bez ďalšieho za tejto situácie spochybniť, že by žalovaný nesplnil svoju informačnú povinnosť poskytnúť poistenému kvalifikované informácie ohľadom uplatnenia jeho práv z poistenia. Napokon písomnú žiadosť žalobkyne zo 04.10.2017 ňou podpísanú s označením - vydanie preddavku na opravu motorového vozidla - možno považovať za žiadosť o plnenie formou rozpočtu, tak ako to určuje článok 8 bod 12 VPP v spojení so žiadosťou o poskytnutie preddavku podľa článku 8 bod 1 vo výške 2.000 eur. Po oznámení žalovaného o poistnom plnení k poistnej udalosti zo 16.08.2017, ktoré vykonal žalovaný listom z 12.12.2017 (č.l. 5), žalobkyňa vyjadrila nesúhlas s takýmto spôsobom ukončenia likvidácie poistnej udalosti a vyzvala žalovaného, aby túto poistnú udalosť zlikvidoval v zmysle Všeobecných poistných podmienok ako tzv. totálnu škodu a v tejto súvislosti predložila aj znalecký posudok č. X/XXXX znalca Ing. Z., ktorý ako už bolo vyššie spomínané, určil všeobecnú hodnotu motorového vozidla čiastkou 5.060 eur a výšku nákladov na opravu sumou 4.723 eur.

27. Súd prvej inštancie sa následne správne vypořiadal aj s obsahom oboch znaleckých posudkov. Správne zdôraznil, že znalec Ing. Z. v znaleckom posudku č. X/XXXX uviedol, že výška nákladov na opravu poškodeného motorového vozidla žalobkyne môže predstavovať sumu 4.723 eur iba za predpokladu, že vozidlo bolo opravené v autorizovanom servise a pri použití výmeny poškodených dielov originálnymi novými dielmi, k čomu však v prípade opravy sporného motorového vozidla nedošlo. V konaní ustanovený znalec Ing. A. v znaleckom posudku č. X/XXXX vyčíslil náklady na opravu tohto motorového vozidla rozsahom 2.299,34 eur, potom čo vykonal obhliadku poškodeného vozidla a zistil, aký konkrétny rozsah opráv, resp. výmena náhradných dielov bol aj reálne na tomto motorovom vozidle vykonané. Súd prvej inštancie preto správne vychádzal zo záverov znaleckého posudku vypracovaného znalcom z príslušného odboru pre účely tohto konania, ktorý nepochybne ustálil skutočné náklady na opravu poškodeného motorového vozidla žalobkyne rozsahom 2.299,34 eur s tým, že po zohľadnení čiastočného plnenia, ktoré žalovaný už žalobkyni z titulu poistnej udalosti poukázal, bol dôvodný nárok žalobkyne v sume 161,44 eur. So zreteľom na uvedené súd prvej inštancie opodstatnene žalobu zamietol v prevyšujúcej časti ako nedôvodnú. Skutočnosť, že by v súvislosti s oznámením poistnej udalosti zo strany žalobkyne, resp. jej rodinných príslušníkov a ich ďalšiu elektronickú komunikáciu so žalovaným, išlo o úkony neplatné, či neexistujúce pre nezachovanie písomnej formy, nespochybnil vo svojom rozhodnutí ani dovolací súd a v tomto smere súd prvej inštancie správne zdôraznil, že táto argumentácia žalobkyne by mohla mať za následok aj to, že z jej strany nebola nahlásená poistná udalosť spôsobom predpokladaným článkom 6 písm. i) VPP, keď priamo jej prvá výzva bola žalovanému adresovaná až 04.10.2017, kedy požiadala o vyplatenie zálohy na opravu poškodeného motorového vozidla.

28. So zreteľom na všetky tieto dôvody odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku II. potvrdil ako vecne správny postupom podľa § 387 CSP.

29. Pokiaľ ide o náhradu trov prvoinstančného a dovolacieho konania, je potrebné poukázať na ustanovenie § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomerov jej úspechu k veci. Nepochybne v tomto konaní žalobkyňa vo vzťahu k žalovanému uplatňovala nárok na náhradu škody z titulu poistnej udalosti - poškodenia poisteného osobného motorového vozidla a nebolo sporné ani to, že výška žiadaného plnenia s ohľadom na obranu žalovaného závisela od výsledkov nariadeného znaleckého dokazovania.

30. Zásadu úspechu vo veci (§ 255 CSP) treba uplatniť aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu alebo od znaleckého posudku. V týchto prípadoch však nejde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku, nemožno ho totiž ad absurdum zaťažiť procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu alebo znaleckej činnosti. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania je potrebné rozlíšiť, čo je základné a čo sprevádzajúce. Za základné sa považuje rozhodnutie, že do žalobcovho práva bolo zasiahnuté, výška ujmy je potom druhotná a nadväzujúca. Rovnako odborná otázka posudzovaná znalcom môže presahovať možnosti strany sporu, ktorá napr. výšku škody „iba“ odhaduje. Aj tu je primárny fakt, že škoda bola spôsobená; jej výška nasleduje. Žalobcu v takejto veci preto treba považovať za plne procesne úspešného, keďže mal plný úspech, čo do základu uplatneného nároku a súčasne výška plnenia vyplývajúca z tohto jeho procesného úspechu, závisela od úvahy súdu, či znaleckého dokazovania. Nárok na plnú náhradu trov konania sa priznáva iba z prisúdenej sumy, čo treba vyjadriť vo výroku rozsudku (rozsudok Krajského súdu v Trnave z 13.12.2017 sp. zn. 10Co 191/2017).

31. Ako už bolo spomínané, žalobkyňa sa v konaní domáhala náhrady škody v dôsledku poistnej udalosti na poistenom osobnom motorovom vozidle, čo do základu žalovaného nároku bola žalobkyňa úspešná, keď súd prvej inštancie dospel k záveru, že došlo k poškodeniu motorového vozidla, avšak žalovaný jej nevyplatil poistné plnenie v plnom rozsahu. Žalobkyňa teda bola neúspešná len v časti o určenie výšky škody, ktorej určenie záviselo v danom prípade od znaleckého dokazovania.

32. Z toho dôvodu odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch III. a IV. postupom podľa § 388 CSP tak, že priznal žalobkyni náhradu trov konania (prvoinštančného aj dovolacieho konania v rámci jedného celku) v rozsahu 100 %, avšak táto plná náhrada trov konania sa priznáva iba z prisúdenej sumy, ktorá je v danom prípade určená rozsahom 161,44 eur.

33. O trovách tohto dovolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP. Žalobkyňa, ktorá podala odvolanie, pokiaľ ide o vec samú, úspešná v odvolacom konaní nebola, preto žalovanému patrí náhrada trov tohto štádia konania v rozsahu 100 %. Opäť sa táto náhrada priznáva iba z prisúdenej sumy, čo odvolací súd vyjadril aj vo výroku rozsudku s tým, že o výške týchto trov rozhodne v ďalšom konaní súd prvej inštancie postupom podľa § 262 ods. 1 CSP.

34. Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu dovolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia dovolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 odsek 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).